

**INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA
POŻAROWEGO DLA BUDYNKU NR 4
SAMODZIELNEGO PUBLICZNEGO SZPITALA
KLINICZNEGO NR 1. im Prof. St. Szyszko
Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w
Katowicach**

instrukcje opracował

zatwierdził

Zabrze styczeń 2022

SPIS TREŚCI:

1.Podstawa prawna	3.
2.Definicje	4.
3.Warunki ochrony przeciwpożarowej wynikające z przeznaczenia obiektu, sposobu użytkowania ,prowadzonego procesu technologicznego i jego warunków technicznych, w tym zagrożenia wybuchem	6.
4.Okreslenie wyposażenia w wymagane urządzenia przeciwpożarowe i gaśnice oraz sposoby poddawania ich przeglądom technicznym i czynnościami konserwacyjnym	13.
5.Sposoby postępowania na wypadek pożaru i innego miejscowego zagrożenia ,warunki i organizacja ewakuacji	24.
6.Sposoby wykonywania prac niebezpiecznych pod względem pożarowym	35.
7.Sposoby zapoznania użytkowników obiektu z treścią przedmiotowej instrukcji oraz przepisami przeciwpożarowymi	45.
8.Zadania i obowiązki w zakresie ochrony przeciwpożarowej dla osób będących ich stałymi użytkownikami.	51.
9.Załączniki	55.
10.Plany budynku	63.

2.Podstawa prawna

1.Ustawa o ochronie przeciwpożarowej z 24 sierpnia 1991 roku (tj. Dz. U. 2021 poz.869 ze zm.)

2.Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów z dnia 7.06.2010 roku (Dz. U. z 2010 nr 109 poz. 719)

3.Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie zaopatrzenia w wodę i dróg pożarowych z dnia 24 lipca 2009 roku. (Dz. U. z 2009 r. nr 124. poz. 1030)

4.Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 roku w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. z 2019 roku. poz.1065 ze zm.)

5.Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 10 listopada 2015 roku w sprawie wymagań kwalifikacyjnych oraz szkoleń dla strażaków jednostek ochrony przeciwpożarowej i osób wykonujących czynności z zakresu ochrony przeciwpożarowej (tj. Dz. U. 2015, poz. 1962 ze zm.)

6. Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 1 lipca 2020r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy- Prawo Budowlane (Dz. U. z 2020 poz. 1333)

7. Norma PN-EN ISO 7010: 2012 Symbole graficzne-Barwy bezpieczeństwa i znaki bezpieczeństwa - zarejestrowane znaki bezpieczeństwa.

8. Norma PN-N-01256-2:1992 Znaki Bezpieczeństwa- Ewakuacja .

9. Norma PN-N-01256-5:1998 Znaki Bezpieczeństwa-Zasady umieszczania znaków bezpieczeństwa na drogach ewakuacyjnych i drogach pożarowych.

Definicje:

bezpieczeństwie pożarowym - rozumie się przez to stan eliminujący zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi uzyskiwany przez funkcjonowanie systemu norm prawnych i technicznych środków zabezpieczenia przeciwpożarowego oraz prowadzonych działań zapobiegawczych przed pożarem.

przeciwpożarowym wyłączniku prądu - rozumie się przez to wyłącznik odcinający dopływ prądu do wszystkich obwodów zasilających instalacje i urządzenia.

techniczne środki zabezpieczeń przeciwpożarowych - rozumie się przez to techniczne urządzenia, sprzęt, instalacje lub rozwiązania budowlane służące zapobieganiu powstania i rozprzestrzeniania się pożaru.

teren przyległy - rozumie się przez to pas terenu wokół obiektu o szerokości równej minimalnej dopuszczalnej odległości od innych obiektów ze względu na wymagania ochrony przeciwpożarowej, określonej w przepisach techniczno-budowlanych.

urządzenia do usuwania dymów gazów pożarowych - rozumie się przez to urządzenia montowane w górnych częściach klatek schodowych i pomieszczeń, uruchamiane w przypadku nagromadzenia się dymów i gorących gazów pożarowych.

***WARUNKI OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ
WYNIKAJĄCE Z PRZEZNACZENIA OBIEKTU,
SPOSOBU UŻYTKOWANIA
PROWADZONEGO PROCESU
TECHNOLOGICZNEGO I JEGO WARUNKÓW
TECHNICZNYCH, W TYM ZAGROŻENIA
WYBUCEM***

CHARAKTERYSTYKA POŻAROWA BUDYNKU NR 4

Budynek nr4 został wybudowany w roku 1905 XX wieku.

Budynek posiada 5 kondygnacji, w tym 1 podziemną.

Fundamenty-konstrukcja z cegły o grubości 71 cm.

Na parterze oraz 1 i 2 piętrze cegła o grubości 51cm, natomiast grubość na ostatnich kondygnacjach wynosi 45 cm.

Ściany budynku to konstrukcja z cegły o grubości 71,51, oraz 45 cm, stropy ceramiczne na dźwigarach stalowych oraz drewniane.

Na ostatniej kondygnacji strop drewniany.

Dach stanowi konstrukcja drewniana 2- spadowa, mansardowa kryta dachówką.

Dach został w roku 2018 wymieniony a cała konstrukcja zaimpregnowana środkiem przeciwpożarowym.

Schody w budynku o konstrukcji żelbetonowej.

Podstawowe dane budynku :

- *powierzchnia zabudowy wynosi - 1593m²*
- *kubatura wynosi 34,398 m³*
- *wysokość budynku około 25 metrów (z wieża wentylacyjną 35 metrów)*

W budynku znajdują się trzy klatki schodowe.

Piwnica przeznaczona jest jako magazyn główny Szpitala, archiwum, stacja pomp, próżnie medyczne, uzdatniasz wody, sale wykładowe.

*Na poziomie **parteru** znajduje się Oddział Nefrologiczny wraz z Pododdziałem Dializoterapii po prawej stronie wejścia do budynku nr 4, natomiast po lewej stronie znajduje się punkt Dystrybucji Sekcji Żywienia, Poradnie Wielospecjalistyczne dla Dorosłych oraz Rehabilitacja dla Dzieci.*

*Na poziomie **1 piętra** po prawej stronie znajduje się Oddział Chorób Wewnętrznych i Diabetologii, natomiast po lewej stronie Oddział Urologiczny*

*Na **2 piętrze** znajduje się Oddział Torakochirurgiczny*

*Na poziomie **3 piętra** po prawej stronie znajdują się pomieszczenia dydaktyczne Oddziału Anestezjologii i Intensywnej Terapii- znieczulenia dorosłych oraz sekretariat Oddziału i Dyżurka lekarska oraz Dyżurka Pielęgniarska.*

Natomiast po lewej stronie Dział Sprzętu i Aparatury Medycznej, dyżurki lekarskie, pielęgniarskie, oraz pomieszczenia gospodarcze.

*Na trzecim piętrze znajduje się również wejście na strych (wejście na strych zabezpieczone drzwiami przeciwpożarowymi EI-30)
Na wszystkich kondygnacjach po prawej i lewej stronie wejścia do poszczególnych korytarzy znajdują się drzwi przeciwpożarowe EI-30.
Zawsze należy pamiętać że wszystkie drzwi przeciwpożarowe mają być w pozycji zamkniętej.*

ODLEGŁOŚĆ BUDYNKU OD INNYCH OBIEKTÓW.

*Budynek znajduje się na terenie Samodzielnego Publicznego Szpitala Klinicznego nr 1 w Zabrze przy ulicy 3 Maja 13 – 15.
(zwanego dalej budynkiem nr 4)*

Użytkownikiem jest Szpital. Budynek nr 4 od strony południowej sąsiaduje poprzez wewnętrzną drogę z budynkiem nr 4 A.

Budynek 4 łączy się z budynkiem nr 4 A łącznikiem na poziomie 1 piętra. Obiekty te również znajdują się na jednej działce budowlanej.

Minimalna odległość pomiędzy budynkami nr 4 i 4A wynosi 5,43m i 5,8 m-licząc pomiędzy drzwiami wejściowymi na parterze usytuowanymi pod łącznikami.

Od strony zadaszzonego podjazdu dla karetek odległość ta nie jest mniejsza niż 8 metrów. Odległość od budynków Pediatrii wynosi około 20 metrów.

PARAMETRY POŻAROWE WYSTĘPUJĄCYCH SUBSTANCJI PALNYCH.

W budynku nie przewiduje się składowania materiałów niebezpiecznych pożarowo w rozumieniu przepisów przeciwpożarowych tj. rozporządzenie MSW i A z dnia 7 czerwca 2010 roku w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U z 2010r.Nr 109,poz 719)

WYPOSAŻENIE BUDYNKU 4 W INSTALACJE UŻYTKOWE

- *Instalacja elektryczna*
- *Instalacja wodociągowa*
- *Instalacja kanalizacyjna*
- *Instalacja hydrantowa*
- *Instalacja gazów medycznych*
- *Instalacja telefoniczna*
- *Instalacja sieciowa (komputerowa)*
- *Instalacja systemów wykrywania pożarów ,czujek dymowych oraz rozmieszczonych ROP-ów(Ręczne Ostrzegacze Pożarowe)*

ELEMENTY BUDOWLANE SŁUŻĄCE EWAKUACJI

Ewakuację pionową w budynku zapewniają trzy klatki schodowe.

Podstawowa tzw. główna komunikacyjna oraz dwie klatki schodowe boczne na skrzydłach budynku.

Główna klatka na każdej kondygnacji zabezpieczona jest z dwóch stron drzwiami EI-30.

W budynku jest tylko oświetlenie ewakuacyjne na 1 piętrze na nowym Oddziale Urologii. W chwili opracowywania IBP przebudowywane jest piętro drugie, lewa strona.

Klatki schodowe nie posiadają systemu oddymiania i tym samym nie spełniają obowiązujących przepisów przeciwpożarowych.

W budynku zainstalowano dźwig towarowy z obsługą do przewożenia pacjentów. W trakcie wystąpienia zagrożenia pożarowego (zadymienia) dźwig zostanie wyłączone.

DROGI POŻAROWE

Drogę pożarową dla budynku stanowi układ dróg wewnętrznych, typ drogi- asfaltowa, oznakowana zgodnie z PN .

Główny wjazd na teren Szpitala stanowi brama główna od strony ulicy Krasickiego, druga brama rezerwowa jest od strony ulicy Boh.

Warszawskich, natomiast trzecia brama znajduje się od strony 3 maja. Mankamentem w kilku miejscach Szpitala są zawężenia dróg pożarowych do 3,5 metra, zwiększone miejscowo odległości od chronionych obiektów oraz występujące zadrzewienia (starodrzew) wzdłuż dróg pożarowych.

Od strony wjazdu od strony 3 –go Maja droga przebiega w bezpośrednim zbliżeniu od ściany oddzielenia przeciwpożarowego.

Droga przebiega w zbliżeniu do podjazdu dla karetek przed budynkiem nr 1 A i w związku z tym jego ściana od tej strony spełnia wymagania dla ściany oddzielenia przeciwpożarowego w klasie REI 120.

*Droga pożarowa od strony głównej bramy skręca w lewo pod tzw. tunel – łącznik pomiędzy budynkami nr 4 i 4 A; wysokość 3,4 metra, **nie pozwala** na swobodny przejazd drabiny mechanicznej PSP Zabrze SCD-42 -wys. 3,55, więc musi jechać dookoła pomiędzy budynkami nr 4 i nr 5.*

***OKREŚLENIE WYPOSAŻENIA W WYMAGANE
URZĄDZENIA PRZECIWPOŻAROWE I GAŚNICE
ORAZ SPOSOBY PODDAWANIA ICH
PRZEGLĄDOM TECHNICZNYM I CZYNNOŚCIOM
KONSERWACYJNYM***

PRZECIWPOŻAROWY WYŁĄCZNIK PRĄDU

Istotny wpływ na bezpieczeństwo pożarowe, podczas eksploatacji budynku wywierać mogą zamontowane w nim instalacje elektroenergetyczny.

Ich stan techniczny nie powinien przyczyniać się do powstania pożaru, wybuchu lub rozprzestrzeniania się pożaru.

Realizacja odcięcia dopływu prądu do obiektu powinna być możliwa przy pomocy specjalnego przeciwpożarowego wyłącznika prądu który zlokalizowany jest przy wejściu do budynku po lewej stronie.

Wyłącznik oznakowany jest zgodnie z PN.

Wyłącznik prądu powinien odciąć dopływ do wszystkich obwodów, z wyjątkiem tych które zasilają instalacje i urządzenia niezbędne podczas pożaru.

Przeciwpożarowy wyłącznik prądu jako urządzenie przeciwpożarowe powinien minimum raz w roku być poddawany okresowej kontroli i konserwacji przez autoryzowany serwis.

PRZECIWPOŻAROWE ZAOPATRZENIE WODNE

Zapewnienie właściwego przeciwpożarowego zaopatrzenia wodnego jest jednym z elementów warunkujących stan bezpieczeństwa pożarowego obiektu.

Przez określenie wody niezbędnej do zewnętrznego gaszenia pożaru, należy rozumieć wodę przeznaczoną do gaszenia pożaru lub do obiektów zagrożonych przerzutem ognia, która ma być czerpana przez pompy lub sprzęt straży pożarnej.

Zewnętrznym zaopatrzeniem wodnym dla Szpitala stanowi sieć hydrantów podziemnych oraz nadziemnych zlokalizowanych od strony ulic: 3 Maja Bohaterów Warszawskich, oraz ulicy Krasickiego.

Najbliższy hydrant podziemny znajduje się do 75 metrów od budynku nr 4. Wszystkie wymienione lokalizacje hydrantów są sprawne i oznakowane zgodnie z PN.

Zaopatrzeniem wodnym dla Państwowej Straży Pożarnej w razie dużego zdarzenia na terenie Szpitala stanowić może również Basen Miejski znajdujący się w odległości około 150 metrów od budynku nr 4.

Zewnętrzne nasady znajdujące się na ścianie budynku Basenu służą do zaopatrzenia wozów bojowych PSP.

Stanowi to dodatkowe zaopatrzenie wodne w trakcie dużego zdarzenia na terenie Szpitala.

Istniejąca sieć hydrantów podziemnych na terenie Szpitala nie odpowiada wymaganiom ochrony przeciwpożarowej z uwagi na zbyt małą wydajność i ciśnienie.

Co najmniej raz w roku należy dokonać oględzin stanu technicznego, oznakowania, oraz możliwości użycia hydrantów.

Co najmniej raz na rok należy dokonać pomiarów ciśnienia oraz wydajności hydrantów. Wyniki pomiarów zamieścić w protokole.

WEWNĘTRZNA SIEĆ HYDRANTOWA

Zgodnie z obowiązującymi przepisami budynek został wyposażony w instalację wodociągową przeciwpożarową 25 z węzłem półsztywnym. Szafki hydrantowe powinny być wyposażone w kompletną armaturę wodną.

Wydajność hydrantu 25 przy ciśnieniu nominalnym 0,2 MPa mierzonym na zaworze hydrantowym podczas poboru wody, powinna wynosić co najmniej 1 dm. sześcienny na sekundę.

Miejsce lokalizacji hydrantów oznakowane są tabliczką zgodną z PN-92/N-01256/01 Znaki bezpieczeństwa-Ochrona przeciwpożarowa.

Przed hydrantem powinna być zachowana odpowiednia przestrzeń umożliwiającą rozwinięcie linii gaśniczej.

Hydranty wewnętrzne powinny być poddawane przeglądom technicznym i czynnościom konserwacyjnym zgodnie z zasadami określonymi w Polskiej Normie PN-EN 671-3 Stałe urządzenia gaśnicze Hydranty wewnętrzne.

Konserwacja hydrantów wewnętrznych z wężem pólsztywnymi płasko składanym

Regularną (bieżącą) kontrolę wszystkich hydrantów wewnętrznych powinna przeprowadzać osoba odpowiedzialna, w odstępach czasu zależnych od warunków otoczenia i/lub ryzyka zagrożenia pożarowego, w celu upewnienia się, że każdy hydrant:

- jest zlokalizowany w zaprojektowanym miejscu*
- nie jest zastawiony, jest widoczny i ma czytelne oznakowanie i instrukcję*
- nie ma widocznych uszkodzeń, oznak korozji ani wycieków.*

Osoba odpowiedzialna powinna podjąć niezwłocznie działania w celu usunięcia zauważonych nieprawidłowości.

Przynajmniej raz w roku (o ile producent nie określił większej częstotliwości) hydranty wewnętrzne powinny być poddawane przeglądowi i konserwacji, którą powinien przeprowadzić konserwator hydrantów.

ROZMIESZCZENIE PODRĘCZNEGO SPRZĘTU GAŚNICZEGO

Budynek nr 4 został wyposażony w podręczny sprzęt gaśniczy w postaci gaśnic GP-6ABC rozmieszczonych w miejscach ogólnodostępnych.

Z uwagi na specyfikę obiektu szpitalnego budynku nr 4, optymalnym środkiem gaśniczym są gaśnice do gaszenia pożarów klasy ABC.

Zalecenia :

Jednostka masy środka gaśniczego 2 kg zawartego w gaśnicach powinna przypadać:

Na każde 100 m. kwadratowych powierzchni strefy pożarowej nie chronionej statym urządzeniem gaśniczym zakwalifikowanej do kategorii zagrożenia ludzi ZL1,ZL2,ZL3, lub ZL5.

Stanowiska ze sprzętem powinny być oznakowane w sposób zgodny z PN.

Do sprzętu powinien być zapewniony dostęp o szerokości co najmniej 1 metra, zaś odległość dojścia do sprzętu nie powinna przekraczać 30 metrów.

Sprzęt należy umieszczać w miejscach nie na uszkodzenia mechaniczne oraz działanie ciepła (grzejniki) .

Czynności konserwacyjne przy sprzęcie powinny być prowadzone co najmniej raz w roku, przez uprawniony personel.

Każda gaśnica powinna posiadać nalepkę zgodną z PN z informacją o zastosowanym środku gaśniczym, producencie, lub konserwatorze, numerze atestu, według którego została wyprodukowana, roku produkcji, sposobie użycia, okresie gwarancji oraz ewentualnym terminie następnego badania.

Przy ustaleniu rodzaju podręcznego sprzętu gaśniczego należy stosować następujące zasady:

- do gaszenia pożarów grupy **A** (w których występuje zjawisko spalania żarowego np. : drewna ,papieru, tkanin) stosuje się gaśnice pianowe lub proszkowe.*
- do gaszenia pożarów grupy **B** (cieczy palnych i substancji stałych topiących się np.: benzyn, alkoholi, olejów, tłuszczów, lakierów) stosuje się zamiennie gaśnice pianowe, śniegowe, proszkowe.*
- do gaszenia pożarów grupy **C** (gazów palnych np.: propanu ,acetylenu, gazu ziemnego) stosuje się zamiennie gaśnice proszkowe, śniegowe.*
- do gaszenia pożarów grupy **D** (metali lekkich np.: magnezu, sodu, potasu) stosuje się gaśnice proszkowe do tego celu przeznaczone.*
- do gaszenia pożarów grupy **F** (tłuszcze i oleje w urządzeniach kulinarnych) stosuje się gaśnice pianowe.*

Gaśnice i agregaty proszkowe cechuje wysoka skuteczność gaśnicza proszków, opierająca się przede wszystkim na ich działaniu inhibitującym (przerywającym) proces palenia, będącym reakcją chemiczną, proszki grupy A B C przeznaczone są do gaszenia

pożarów materiałów stałych, cieczy, i gazów palnych oraz urządzeń elektrycznych pod napięciem.

Gaśnice i agregaty proszkowe stosuje się przede wszystkim tam gdzie zachodzi obawa uszkodzenia materiałów i urządzeń szczególnie cennych, które przy stosowaniu innych środków gaśniczych, a zwłaszcza wody i piany mogą ulec zniszczeniu.

Sposób użycia gaśnicy proszkowej: wyciągnąć zawleczkę, nacisnąć dźwignię zaworu, skierować strumień środka gaśniczego na ognisko pożaru.

SYSTEM SYGNALIZACJI POŻARU

Budynek nr 4 posiada w chwili obecnej dwa typy systemu wykrywania pożaru, w tym jeden stary system zabezpieczający poziom piwnicy oraz parteru. System ten pochodzi z lat 80 XX wieku.

Pierwszy to Centralka typu CSP POLON 4000 znajdująca się po prawej stronie na poziomie parteru na korytarzu.

Centralka ta wraz z nowymi czujkami typu DOR-4046, stanowi ochronę na dzień dzisiejsze poziomu strychu ,trzeciego, drugiego i połowy pierwszego piętra.

Natomiast resztę systemu wykrywania pożaru stanowi Centralka typu ZOT-3. pochodząca z lat 80 XX wieku i chodź jest stale naprawiana i konserwowana jest zużyta i będzie wymieniona w roku 2022.

Zabezpiecza ona poziom parteru oraz piwnicy.

SKRÓCONA INSTRUKCJA OBSŁUGI CENTRAŁKI SYGNALIZACJI
POŻARU CSP-4000

1.Postępowanie w przypadku sygnalizacji pożaru:

- *Wcisnąć przycisk **POTWIERDZENIE** po zadziałaniu sygnalizacji akustycznej.*
- *Sprawdzić pomieszczenie z którego pochodzi sygnał alarmowy. Sygnał alarmowy pokazywany jest na wyświetlaczu LCD oraz drukowany.*
- *W przypadku stwierdzenia pożaru (wyczuwalnie czujemy dym lub widzimy zadymienie) natychmiast powiadomić Państwową Straż Pożarną w Zabrze.*
- *Po stwierdzeniu fałszywego alarmu wcisnąć przycisk **KASOWANIE**, następnie przycisk **ENTER**, wprowadzić kod użytkownika tzn.**2222** i znowu przycisnąć **ENTER**, a następnie znowu **KASOWANIE** a potem **ESC**.*

2.Postępowanie w przypadku sygnalizacji uszkodzenia:

- *W przypadku pojawienia się sygnału **USZKODZENIE** należy wcisnąć przycisk **POTWIERDZENIE**, sprawdzić przyczyny powstania uszkodzenia i powiadomić serwis (ATOMSERVICE 0322539472)*

Aby centralka wraz z instalacją prawidłowo była eksploatowana należy stosować następujące zasady konserwacji:

1. Obsługa codzienna:

W każdy dzień roboczy należy sprawdzić:

- czy centralka sygnalizacji pożaru wskazuje stan dozoru, lub czy każde odchylenie od stanu dozoru jest odnotowane w książce eksploatacji, i czy we właściwy sposób został zawiadomiony konserwator*
- czy po każdym alarmie zarejestrowanym poprzedniego dnia podjęto odpowiednie działania*
- czy jeśli instalacja była wyłączona, przeglądana lub miała wykasowaną sygnalizację, to została przywrócona do stanu dozoru*

Każda zauważona nieprawidłowość powinna być odnotowana w książce eksploatacji i możliwie szybko usunięta.

2- Obsługa miesięczna:

- co najmniej raz w miesiącu należy przeprowadzić test wskaźników optycznych w centrali, a każdy fakt niesprawności jakiegoś wskaźnika odnotować w książce eksploatacji. Każda zauważona nieprawidłowość powinna być odnotowana w książce eksploatacji i możliwie szybko usunięta.*

3-Obługa kwartalna:

- *sprawdzić wszystkie zapisy w książce eksploatacji i podjąć działania, aby doprowadzić do prawidłowej pracy instalacji*
- *spowodować zadziałanie, co najmniej jednej czujki lub ROP-a w każdej strefie, w celu sprawdzenia czy CSP prawidłowo odbiera i wyświetla określone sygnały i emituje alarm akustyczny*
- *sprawdzić czy nadzorowanie uszkodzeń CSP funkcjonuje prawidłowo*
- *przeprowadzić wszystkie inne próby, określone przez instalatora, dostawcę lub producenta*
- *dokonać rozpoznania, czy nastąpiły jakieś zmiany budowlane w obiektach, które mogły mieć wpływ na poprawność rozmieszczenia czujek i ręcznych ostrzegaczy pożarowych.*

4-Obługa roczna:

- *przeprowadzić próby zalecane dla obsługi codziennej, miesięcznej i kwartalnej*
- *sprawdzić każdą czujkę na poprawność działania zgodnie z zaleceniami producenta*
- *sprawdzić wzrokowo czy wszystkie połączenia kablowe i aparatura są sprawne, nieuszkodzone odpowiednio zabezpieczone*

- *dokonać oględzin w celu ustalenia, czy nastąpiły zmiany budowlane w obiekcie które mogły wpłynąć na poprawność rozmieszczenia czujek i ROP-ów, sprawdzić także, czy pod każdą czujką jest utrzymywana wolna przestrzeń co najmniej 0,5 m we wszystkich kierunkach i czy wszystkie ręczne ostrzegacze przeciwpożarowe SA dostępne i widoczne*
- *sprawdzić stan wszystkich baterii akumulatorów rezerwowych*

***SPOSOBY POSTĘPOWANIA NA WYPADEK POŻARU
I INNEGO MIEJSCOWEGO ZAGROŻENIA.***

***WARUNKI I ORGANIZACJA EWAKUACJI LUDZI ORAZ
PRAKTYCZNE SPOSOBY ICH SPRAWDZENIA***

SPOSOBY POSTĘPOWANIA NA WYPADEK POŻARU I INNEGO MIEJSCOWEGO ZAGROŻENIA ORAZ SPOSOBY PRAKTYCZNEGO SPRAWDZENIA ORGANIZACJI I WARUNKÓW EWAKUACJI LUDZI

Zasady organizacji ewakuacji.

Techniczne warunki ewakuacji.

W myśl art.4 ustawy o Ochronie Przeciwpożarowej(Dz. U. z 2021 roku nr poz.869 ze zm.)... Właściciel, zarządcą, lub użytkownik budynku, obiektu, terenu zapewniając jego ochronę przeciwpożarową, zobowiązany jest w szczególności:

3) Zapewnić osobom przebywającym w budynku , obiekcie, terenie możliwość ewakuacji..

Generalną zasadą znajdującą odbicie w przepisach budowlanych, jest zapewnienie takich warunków, aby z każdego pomieszczenia, w którym może przebywać człowiek, istniała możliwość wyjścia na drogi komunikacji ogólnej służące celom ewakuacji, do innej strefy pożarowej lub na otwartą przestrzeń.

W pomieszczeniach, od najdalszego miejsca, w którym może przebywać człowiek, do wyjścia ewakuacyjnego na drogę ewakuacyjną lub do innej strefy pożarowej albo na zewnątrz budynku, powinno być zapewnione przejście, zwane dalej przejściem ewakuacyjnym o długości nie przekraczającej w strefach pożarowych ZL-40 m.

Maksymalnie długość dojść ewakuacyjnych budynków zaliczanych do kategorii zagrożenia ludzi ZL tzn. odległości, którą musi przebyć człowiek od wyjścia z pomieszczenia na tę drogę do wyjścia do innej strefy pożarowej lub na zewnątrz obiektu dla obiektu ZL II wynosi:

- 10 metrów przy jednym dojściu*
- 40 metrów przy dwóch i więcej kierunkach dojść*

Szerokość poziomych dróg ewakuacyjnych określa się przyjmując 0,6 m na każde 100 osób mogących przebywać na danej kondygnacji, jednak nie mniej niż 1,4 m.

Szerokość tę można zmniejszyć do 1,2 m jeżeli na danej kondygnacji liczba przebywających tam osób nie przekroczy 20.

Wysokość dróg ewakuacyjnych nie może być mniejsza niż 2,2 m, natomiast wysokość przejścia, drzwi lub lokalnego obniżenia 2 m .

Drzwi ewakuacyjne z budynku powinny się otwierać na zewnątrz.

Wyjścia ewakuacyjne należy utrzymywać w stanie umożliwiającym ich natychmiastowe otwarcie od wewnątrz bez pomocy dodatkowych osób.

Dotyczy to w szczególności wyjść z obiektu.

Budynek nr 4 wyposażony w znaki ewakuacyjne (w ramach modernizacji obiekt zostanie wyposażony tak jak budynek nr 4 A w oświetlenie ewakuacyjne w latach 2022-2023) umożliwi to sprawne i bezkolizyjne przeprowadzenie ewakuacji w przypadku pożaru lub innego zagrożenia

Na zagrożenie pożarowe obiektów szpitalnych składa się wiele czynników, są one w przeważającej większości uzależnione od działań

człowieka, wynikają one najczęściej z niedbalstwa, nieostrożności, lekceważenia, a nawet złośliwości (podpalenie).

Skoro tak, to wola ludzka jest również w stanie je wyeliminować. W tym celu jednak trzeba poznać przyczyny pożarów, które są różnorodne i wynikają w dużej mierze z warunków i charakteru danego środowiska.

Statystyki wskazują że najczęstszą przyczyną pożarów jest przypadkowe zaproszenie przez porzucenie niedopałka papierosa (**obecnie jest całkowity zakaz**), nieprawidłowa eksploatacja elektrycznych urządzeń grzewczych, przeciążenie instalacji elektrycznej, np. dogrzewanie się, wykonywanie prac pożarowo niebezpiecznych bez należytego zabezpieczenia.

Dlatego bardzo ważnym aspektem jest świadomość zagrożenia pożarowego, znajomość postępowania na wypadek pożaru.

Dlatego wszystkie osoby zatrudnione i przebywające w tym czasie na terenie budynku nr 4 które zauważyły pożar lub inne miejscowe zagrożenie, obowiązane są natychmiast powiadomić pozostały personel, pacjentów, osoby trzecie o zagrożeniu, używając donośnie głosu : pali się, pali się a następnie w zależności od stopnia zagrożenia (decyzję o ewakuacji podejmuje się jeśli nie ma skuteczności podjętych działań gaśniczych) do bezpośredniej próby likwidacji zdarzenia, i ewakuacji chorych ze strefy zadymienia do strefy bez dymu a w dalszej kolejności z budynku.

W trakcie ewakuacji każda osoba musi zachować spokój, nie wywoływać paniki, podporządkować się poleceniom przełożonych.

Zawsze należy korzystać z najbliższych wyjść ewakuacyjnych. zachowując spokój, użyj do powiadomienia między innymi Ręcznych Ostrzegaczy Pożarowych (ROP), włączy się wtedy sygnał akustyczny.

*Użyj również telefon stacjonarny lub korzystając z telefonu komórkowego dzwoniąc natychmiast na nr **alarmowy 112 oraz Państwową Straż Pożarną – 998.***

Po uzyskaniu połączenia ze Strażą Pożarną należy wyraźnie podać:

- Imię, nazwisko ,co się stało*
- gdzie powstało zagrożenie-dokładny adres, nazwę obiektu, które piętro*
- czy istnieje zagrożenie dla życia ludzi, czy są osoby ranne, poszkodowane, i odcięte przez pożar.*

UWAGA:

Rozłącz się dopiero po otrzymaniu odpowiedzi, że Straż Pożarna przyjęła zgłoszenie

Po zaalarmowaniu PSP natychmiast powiadomić o zdarzeniu Dyrektora Szpitala lub osobę go zastępującą przekazując niezbędną zwięzłą informację

TELEFONY ALARMOWE ORAZ OSÓB FUNKCYJNYCH

STRAŻ POŻARNA – tel. 998

POLICJA – tel. 997

POGOTOWIE RATUNKOWE – tel. 999

POGOTOWIE ENERGETYCZNE – tel.991

POGOTOWIE GAZOWE- tel. 992

POGOTOWIE WODNO-KANALIZACYJNE- tel. 994

STRAŻ MIEJSKA – tel. 986

DYREKTOR D/S TECHNICZNYCH- tel. 608116863

DYŻURNY ELEKTRYK -tel. 608580047

INSPEKTOR D/S P.POŻ –tel. 509842332.

OBOWIĄZKI PRACOWNIKÓW W ZAKRESIE EWAKUACJI i ZWALCZANIA POŻARÓW

Akcję ewakuacyjną dla pacjentów i personelu koordynuje Dyrektor lub Jego Zastępca natomiast w pozostałych godzinach Lekarz Dyżurny danego Oddziału gdzie powstał pożar.

Do czasu przybycia zastępów PSP (Państwowej Straży Pożarnej) Lekarz Dyżurny odpowiedzialny jest za ewakuację chorych i personelu ze strefy zadymienia -zagrożenia do strefy bezpiecznej.

Po przybyciu zastępów PSP Lekarz Dyżurny danego Oddziału ma obowiązek dostosowania się do poleceń DAR (dowódcy akcji ratowniczej) przekazując mu również wszystkie istotne informacje.

W pierwszej kolejności oceniamy skalę zagrożenia, oceniając możliwości akcji gaśniczej (np. czy pożar ma niewielkie rozmiary i występuje słabe zadymienie).

Szybkość rozprzestrzeniania się pożaru można ograniczyć do czasu przybycia pierwszych zastępów PSP poprzez usunięcie czyli ewakuację materiałów palnych z drogi rozprzestrzeniania się pożaru.

Zawsze pamiętać należy o zamykaniu wszystkich drzwi na drodze rozprzestrzeniania się gazów pożarowych.

Przystępujemy do akcji gaśniczej używając podręczny sprzęt gaśniczy (gaśnice GP-6 ABC lub hydranty wewnętrzne typ 25) .

Zwracamy szczególną uwagę na to co się pali, jeśli jest to pożar np. tablicy rozdzielczej używamy wyłącznie gaśnic proszkowych znajdujących się na wyposażeniu budynku nr 4 (**NIE GASIMY WTEDY WODĄ**)

Pamiętajmy że pierwsze minuty od chwili zauważenia pożaru są szczególnie ważne i to one decydują o skuteczności lokalizacji źródła pożaru i szybkiej ewakuacji.

Dotyczy to przypadków gdy pożar ma niewielkie rozmiary, a zadymienie jest znikome, w przypadku gdy pożar obejmuje coraz większe powierzchnie a próba gaszenia pożaru nie przynosi rezultatów,

lub źródło pożaru jest nieznane (silne zadymienie), a w budynku jest co raz więcej dymu, bezzwłocznie po ewakuacji wszystkich pacjentów i osób trzecich, należy opuścić budynek najbliższym wyjściem ewakuacyjnym.

Decyzję o ewakuacji Oddziału podejmuje **lekarz Dyżurny lub osoba go zastępująca**, kierując chorych do najbliższych wyjść ewakuacyjnych, pamiętając by uświadomić chorym (osoby które mogą samodzielnie się poruszać) i pozostałemu personelowi zasadę poruszania się w strefie zadymienia (tzn. jak najniżej podłóża, wzdłuż ścian, zastaniając usta np.: zmoczonym ręcznikiem).

Pamiętać należy by po ewakuacji z budynku udać się do **punktu koncentracji** dla ewakuowanych osób (miejsce oznakowane zgodnie z PN w odległości 25 metrów od głównego wejścia, strefa między Budynkami Pediatrii 1, 1A a budynkiem nr 4).

Właśnie tam dowódca akcji gaśniczej PSP musi uzyskać informacje od lekarza dyżurnego dotyczącą ilości osób przebywających jeszcze

w budynku, czy zachodzi potrzeba pomocy zastępów PSP przy ewakuacji chorych na łózkach itp.

Ta informacja jest kluczowa by jak najszybciej wydostać osoby uwięzione przez zadymienie lub pożar.

Zawsze należy pamiętać o zamykaniu wszystkich możliwych drzwi na drodze rozprzestrzenia się zadymienia i pożaru, daje to dodatkowy niezbędny czas na skuteczną ewakuację, i ograniczenie skutków pożaru

Pamiętaj:

Jeśli zostajeś odcięty przez pożar (temperatura, zadymienie) na piętrze w pomieszczeniu, uszczelnij drzwi, kratkę wentylacyjną, poinformuj telefonicznie PSP o miejscu gdzie przebywasz, oczekuj spokojnie na pomoc.

Zastłoń usta i nos zmoczoną tkaniną ,w razie zwiększenia się zadymienia połóż się na podłodze, oceń od której strony znajduje się okno, jeśli nie znajduje się bezpośrednio nad pożarem (temperatura, zadymienie) możesz je otworzyć wołając o pomoc itp.

ĆWICZENIA PRAKTYCZNE DLA PERSONELU BUDYNKU nr 4

Zgodnie z obowiązującymi przepisami należy raz na dwa lata przeprowadzić praktyczne ćwiczenia ewakuacyjne całego personelu oraz pacjentów, którzy mogą się samodzielnie poruszać .

W trakcie ćwiczeń należy uwzględnić udział zastępów Państwowej Straży Pożarnej celem doskonalenia wspólnych działań strażaków z personelem Szpitala oraz wyrobienia wśród całego personelu pewnych nawyków i

zasad poruszania się w strefie zadymienia, uświadomienia zagrożeń wynikających ze specyfiki ewakuacji osób o ograniczonej możliwości poruszania się w trakcie prawdziwego pożaru.

POTENCJALNE ŹRÓDŁA POŻARU, DROGI ROZPRZESTRZENIANIA SIĘ OGNI.

Na zagrożenie pożarowe obiektów składa się wiele czynników.

Są one w przeważającej większości uzależnione od działania człowieka wynikają najczęściej z niedbalstwa nieostrożności lekceważenia przepisów przeciwpożarowych, bezmyślności, a nawet złośliwości, tj. czynników zależnych od woli ludzkiej.

Skoro tak, to wola ludzka jest również w stanie je wyeliminować.

W tym celu jednak trzeba poznać przyczyny pożarów, które są różnorodne i wynikają w dużej mierze z warunków i charakteru danego środowiska.

Statystyki wskazują na następujące przyczyny pożarów:

- *nieprawidłowa eksploatacja elektrycznych urządzeń grzewczych (ustawianie urządzeń bezpośrednio przy materiałach palnych, w miejscach gdzie odprowadzanie ciepła jest utrudnione, pozostawianie czynnych urządzeń nieprzystosowanych do ciągłej eksploatacji bez dozoru),*
- *korzystanie z uszkodzonych urządzeń grzewczych (np. z podgrzewaczy wody bez sprawnego wyłącznika termicznego), nieostrożne użytkowanie grzałek elektrycznych do wody w miejscach, gdzie znajdują się materiały palne, itp.*
- *przeciążenie instalacji elektroenergetycznych poprzez włączanie odbiorników o zbyt dużej mocy lub podłączenie do jednego obwodu kilku odbiorników prądu,*

- eksploatacja instalacji elektroenergetycznych o złym stanie technicznym (np. prowizorycznie prowadzone i łączone przewody, poluzowane połączenia przewodów w punktach rozdzielczych, gniazdach, wtyczkach i innych elementach przyłączeniowych),
- montaż osprzętu elektrycznego i opraw oświetleniowych bezpośrednio na palnym podłożu, itd.
- nieostrożne obchodzenie się z cieczami łatwo zapalnymi podczas prac porządkowych a także w czasie remontów i konserwacji urządzeń technicznych,
- wykonywanie prac pożarowo - niebezpiecznych (z użyciem otwartego ognia) bez należytego zabezpieczenia, np. pozostawiając materiały palne w zasięgu odprysków spawalniczych lub bezpośrednio przy metalowych elementach, podgrzewanych w czasie prac, korzystanie z uszkodzonych butli z gazami technicznymi lub z uszkodzonych węży łączących butle z palnikami, itd.
- wady urządzeń zasilanych energią elektryczną.

W obiektach takich jak budynek 4 należy także przewidzieć możliwość celowego podpalenia .

Zgodnie z obecnie obowiązującymi przepisami przeciwpożarowymi zabrania się:

- przechowywania cieczy palnych o temperaturze zapłonu poniżej 55°C , w ilości powodującej przekroczenie gęstości obciążenia ogniowego 500 MJ/m² oraz materiałów wybuchowych ,
- używania sprzętu pożarniczego do celów nie związanych z ochroną przeciwpożarową,
- utrudniania dostępu do sprzętu pożarniczego, wyłączników i tablic rozdzielczych prądu elektrycznego,

- *pozostawiania bez dozoru włączonych urządzeń elektrycznych, nieprzystosowanych do ciągłej eksploatacji,*
- *użytkowania prywatnych urządzeń grzewczych,*
- *eksploatacji uszkodzonych urządzeń i instalacji technicznych,*
- *używania niezgodnie z instrukcją obsługi lub zasadami eksploatacji urządzeń i instalacji; naprawiania i przeróbek urządzeń lub instalacji bez wymaganych uprawnień i kwalifikacji,*
- *wykonywania prac pożarowo niebezpiecznych (z użyciem otwartego ognia) bez uzyskania wymaganego zezwolenia kierownictwa obiektu,*
- *wykonywania innych czynności mogących spowodować pożar.*

ZMIANY W ZAGOSPODAROWANIU OBIEKTU .

Wszelkie zmiany w sposobie użytkowania obiektu lub jego części (zmiana ciągów ewakuacyjnych oraz rozmieszczania pomieszczeń, przebudowa korytarzy sal ,itp.) należy wykonywać wyłącznie w uzgodnieniu z Dyrektorem Szpitala.

Warunkiem uzyskania zgody jest spełnienie wszystkich wymagań ochrony przeciwpożarowej, których zakres wynika z obowiązujących przepisów.

Każda koncepcja projektowanych zmian, z uwagi na zaliczenie obiektu do kategorii ZL II zagrożenia ludzi, powinna być zmieniona w instrukcji bezpieczeństwa pożarowego budynku nr 4.

Dotyczy to w szczególności zmian ingerujących w układ komunikacyjny lub funkcjonalny , zmiany przeznaczenia budynku lub zmiana rodzaju świadczonych usług , zmian aranżacji wnętrz itp.

***SPOSOBY WYKONYWANIA
PRAC NIEBEZPIECZNYCH POD WZGLĘDEM
POŻAROWYM***

SPOSOBY WYKONYWANIA PRAC POŻAROWO NIEBEZPIECZNYCH.

Pod pojęciem prace pożarowo - niebezpieczne należy rozumieć wszelkie prace z użyciem otwartego ognia, prowadzone szczególnie podczas remontów.

Przed rozpoczęciem prac konieczne jest ustalenie ich zakresu, terminu i czasu trwania a na tej podstawie - rodzaju występujących zagrożeń.

Szczególną uwagę należy zwrócić na możliwości zapalenia materiałów palnych wskutek bezpośredniego oddziaływania płomienia palnika lub poprzez przewodnictwo cieplne - materiałów znajdujących się w sąsiednich pomieszczeniach, zarówno w pionie, jak i poziomie.

Konieczne jest ustalenie środków zapobiegawczych (np. usunięcie materiałów palnych w bezpieczne miejsce, kontrola przyległych pomieszczeń, ekranowanie materiałem niepalnym miejsca prowadzenia prac, itd.) oraz osób odpowiedzialnych za przebieg prac i przeprowadzenie kontroli obiektu po ich zakończeniu.

Każde przeprowadzenie prac pożarowo niebezpiecznych musi być zgłoszone do Dyrektora Technicznego oraz Inspektora ds. przeciwpożarowych, dopiero po wypisaniu stosownych dokumentów (załącznik nr 2 oraz 3.) można przystąpić do prac takich jak spawanie, cięcie, szlifowanie.

Nadzór nad przebiegiem prac, ze strony właściciela powinien sprawować jego przedstawiciel.

Po zakończeniu prac wyznaczona wcześniej osoba zobowiązana jest do przeprowadzenia kontroli obiektu w czasie określonym w protokole (w zależności od rodzaju i zakresu prac od 2 godzin do 4 godzin po zakończeniu pracy)

W przypadkach szczególnie skomplikowanych, stwarzających duże zagrożenie pożarowe wskazane jest skorzystanie z usług specjalistów w zakresie profilaktyki pożarowej.

Powyższe ustalenia nie dotyczą przypadków remontów kapitalnych i prac o dużym zakresie, związanych z czasowym (protokolarnym) przekazaniem budynku lub jego części wykonawcy prac i wyłączeniem go z eksploatacji.

Odpowiedzialność za bezpieczeństwo obiektu przejmuje wówczas wykonawca robót.

Zasady ogólne:

- *Celem wytycznych jest ograniczenie ilości pożarów, jakie powstają w wyniku prac spawalniczych przez wskazanie podstawowych wymagań przeciwpożarowych dla toku tych prac prowadzonych na terenie obiektu*
- *Wytyczne powinny być wykorzystane do ustalenia wymagań przeciwpożarowych dla procesów spawalniczych przez wszystkie osoby wykonujące prace spawalnicze na terenie obiektu.*
- *Pod pojęciem procesów lub prac spawalniczych należy rozumieć również cięcie palnikiem, lutowanie, podgrzewanie itp.*

Wskazania przeciwpożarowe w zakresie przygotowania budynków i pomieszczeń do wykonywania prac spawalniczych

- *Budynki, pomieszczenia lub miejsca, w których mają się odbyć prace spawalnicze, należy oczyścić z wszelkich palnych materiałów i zanieczyszczeń.*

- *Palne przedmioty lub niepalne w opakowaniach palnych należy odsunąć na bezpieczną odległość od miejsca spawania celem uniemożliwienia przedostania się rozprysków spawalniczych.*
- *Jeżeli warunek, o którym mowa w ust.2 nie może być spełniony, wszystkie urządzenia lub materiały palne należy zabezpieczyć przez działaniem rozprysków spawalniczych przez ostonięcie kocami gaśniczymi, arkuszami blachy itp.*
- *Przed przystąpieniem do spawania należy sprawdzić czy w sąsiednich pomieszczeniach nie znajdują się materiały lub przedmioty mogące ulec zapaleniu wskutek przewodnictwa cieplnego bądź rozprysków spawalniczych.*
- *Jeżeli w pobliżu miejsca spawania znajdują się otwory przełotowe, instalacyjne, kablowe itp. Należy je uszczelnić materiałami niepalnymi celem niedopuszczenia do przenikania rozprysków spawalniczych do sąsiednich pomieszczeń bądź na inne kondygnacje.*
- *Wszelkie kable , przewody elektryczne, gazowe oraz instalacje z izolacją palną powinny być zabezpieczone przed rozpryskami spawalniczymi i uszkodzeniami mechanicznymi.*
- *Wykonywanie prac spawalniczych w pomieszczeniach, w którym tego samego dnia wykonano prace malarskie lub inne przy użyciu substancji łatwo palnych jest niedozwolone.*
- *W miejscach dokonywania prac spawalniczych należy przygotować między innymi pojemniki wypełnione wodą na odpadki drutu spawalniczego i elektrod. Materiały izolacyjne i osłaniające niezbędne do zabezpieczenia toku prac spawalniczych oraz podręczny sprzęt gaśniczy.*
- *Drogi ewakuacyjne i dojścia do stanowisk spawania powinny być wolne oraz tak dobrane aby było można było szybko ewakuować ludzi z miejsca objętego pożarem.*

- *Po zakończeniu prac spawalniczych w budynku, pomieszczeniu należy przeprowadzić dokładną kontrolę w rejonie spawania i pomieszczeniach sąsiednich celem stwierdzenia czy pozostawiono tłących lub żarzących się cząsteczek na stanowisku pracy, jego otoczeniu lub pomieszczeniach przyległych.*

Po zakończeniu prac spawalniczych sprawdzić należy również czy występują oznaki tlenia się materiałów lub inne wskazujące na możliwość zaistnienia pożaru.

- *Pamiętać również należy czy został zdemontowany sprzęt spawalniczy, wyłączony ze źródeł zasilania i dostatecznie zabezpieczony przed dostępem osób postronnych.*
- *W budynkach niebezpiecznych pod względem pożarowym lub posiadających palne elementy konstrukcyjne, kontrolę o której mowa w ust 10 należy ponowić po upływie czterech a następnie ośmiu godzin od czasu zakończenia prac spawalniczych. (Dział techniczny Szpitala)*

Przy ustaleniu sposobu zabezpieczenia przeciwpożarowego toku prac spawalniczych niezależnie od spełnienia warunków określonych powyżej należy zwrócić uwagę na następujące zagadnienia :

- *Czy w przewidzianym miejscu spawania występują palne elementy budowlane mogące ulec zapaleniu od rozprysków spawalniczych.*
- *Czy konstrukcje metalowe, przewody lub inne elementy podlegające spawaniu nie stykają się bezpośrednio z palnymi elementami budynku.
(pomieszczenia) oraz czy wskutek przewodnictwa cieplnego nie nastąpi zapalenie elementów budowlanych lub materiałów w sąsiednim pomieszczeniu.*

- *Z jakich materiałów wykonane są elementy budowlane w promieniu około 20 metrów od przewidywanego miejsca spawania oraz czy nie ulegną one zapaleniu od rozprysków spawalniczych.*
- *Czy w miejscach spawania nie występują palne izolacje, wykładziny itp. Mogące ulec zapaleniu.*
- *Sposoby zabezpieczenia palnych elementów budynku (pomieszczenia) przed działaniem rozprysków spawalniczych.*
- *Sposób zabezpieczenia spawanych konstrukcji, przewodów, elementów itp. przed nadmiernym nagraniem w celu zapobieżenia zapalenia elementów budowlanych wskutek przewodnictwa ciepłego.*

Sprzęt pożarniczy i środki gaśnicze

- *Każde stanowisko spawalnicze powinno być wyposażone w sprawny technicznie sprzęt pożarniczy, umożliwiający likwidację wszelkich źródeł pożaru w zarodku.*
- *Jeżeli prace spawalnicze są wykonywane w budynkach lub pomieszczeniach pożarowo niebezpiecznych, każde stanowisko spawalnicze powinno być wyposażone w gaśnicę proszkową i koc gaśniczy, jeśli warunki szczególnie nie przemawiają za koniecznością zastosowania innych rodzajów i ilości sprzętu pożarniczego lub środków gaśniczych.*
- *W budynkach posiadających palne elementy budowlane, każde stanowisko spawalnicze powinno być wyposażone w 1 gaśnicę proszkową GP-6 ABC oraz koc gaśniczy.*

Stanowiska spawalnicze powinny być wyposażone w podręczny sprzęt pożarniczy wg następujących zasad:

- W przypadku pojedynczego stanowiska spawalniczego- 1 koc gaśniczy oraz 1 gaśnica GP-6ABC.
- Jeżeli na jednej kondygnacji obiektu pracuje kilku spawaczy, to na każde 3 stanowiska spawalnicze należy przewidywać gaśnicę GP-6 ABC oraz koc gaśniczy.
- Przy pracach spawalniczych na urządzeniach lub przewodach po gazach lub cieczach palnych należy każde stanowisko spawalnicze wyposażać w 1 gaśnicę proszkową i koc gaśniczy.
- Jeśli w obiektach, występują urządzenia elektroenergetyczne pod napięciem, to stanowisko spawalnicze należy wyposażać dodatkowo w 1 gaśnicę proszkową oraz śniegową.
- W przypadku zapalenia butli z gazami technicznymi należy stosować gaśnice proszkowe, śniegowe oraz koce gaśnicze.

Obowiązki pracowników prowadzących prace spawalnicze w zakresie przeciwpożarowym.

Do obowiązków pracowników nadzorujących prace spawalnicze należy :

- Posiadanie znajomości obowiązujących przepisów przeciwpożarowych oraz nadzorowanie przestrzegania tych przepisów przez podległych im pracowników.

- *Dopilnowanie, aby przed przystąpieniem do pracy wykonane zostały wszystkie zabezpieczenia przewidziane dla danego obiektu lub pomieszczenia.*
- *Sprawdzenie zabezpieczenia przeciwpożarowego stanowisk spawalniczych oraz wydanie poleceń gwarantujących natychmiastową likwidację stwierdzonych niedociągnięć.*
- *Wstrzymanie prac spawalniczych z chwilą stwierdzenia sytuacji stwarzających niebezpieczeństwo powstania pożaru, do czasu usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości.*
- *Przekładanie przetożonym wniosków o ukaranie pracowników winnych nieprzestrzegania ustalonej technologii prac spawalniczych i przepisów przeciwpożarowych.*
- *Na wniosek właściciela lub pracownika przygotowanie wpisu do księgi kontroli prac spawalniczych.*
- *Udział w kontroli stanowisk , budynków (pomieszczeń) po zakończeniu prac pożarowo niebezpiecznych.*

Do obowiązków spawacza należy :

- *Posiadanie znajomości obowiązujących przepisów przeciwpożarowych , obsługi podręcznego sprzętu gaśniczego oraz zasad postępowania na wypadek zaistniałego pożaru.*
- *Sprawdzenie przed przystąpieniem do pracy czy zostały wykonane wszystkie zabezpieczenia przewidziane dla danego toku prac.*

- *Ścisłe przestrzeganie wytycznych zabezpieczenia przeciwpożarowego ustalonych dla danego rodzaju prac spawalniczych.*
- *Sprawdzenie przed przystąpieniem do pracy czy stanowisko spawalnicze zostało wyposażone w odpowiedni sprzęt gaśniczy.*
- *Rozpoczynanie prac spawalniczych tylko po otrzymaniu pisemnego zezwolenia lub na wyraźne polecenie przełożonego kierującego tokiem prac.*
- *Poinstruowanie pracowników o wymaganiach przeciwpożarowych obowiązujących przy wykonywaniu robót spawalniczych.*
- *Przerwanie pracy w przypadku stwierdzenia sytuacji lub warunków umożliwiających powstanie pożaru i zameldowanie o tym bezpośredniemu przełożonemu.*
- *Meldowanie bezpośredniemu przełożonemu o zakończeniu prac spawalniczych oraz informowanie o zaistniałych faktach zainicjowania ognia a ugaszonego w toku wykonywania czynności spawalniczych itp.*
- *Dokładnie sprawdzenie po zakończeniu pracy stanowiska i jego otoczenia w celu stwierdzenia czy podczas spawania nie zainicjowano pożaru.*
- *Wykonanie wszelkich poleceń przełożonych i organów kontrolnych w sprawach związanych z zabezpieczeniem przeciwpożarowym prac spawalniczych.*

Pomocnik spawacza powinien :

- *Znać i przestrzegać przepisy przeciwpożarowe a także wytycznych w tym zakresie określonych dla danego rodzaju robót spawalniczych.*

- *Znać sposoby użycia podręcznego sprzętu gaśniczego oraz zasady postępowania na wypadek pożaru.*
- *Obserwować podczas spawania gdzie padają rozpryski spawalnicze, likwidować zauważone źródła ognia oraz natychmiast meldować o tych faktach spawaczowi.*
- *Wykonywać wszelkie polecenia spawacza oraz organów kontrolnych w zakresie przeciwpożarowego zabezpieczenia stanowiska pracy ma którym będzie pracował lub pracuje.*
- *Sprawdzić każdorazowo czy podręczny sprzęt gaśniczy przeznaczony do zabezpieczenia stanowiska spawalniczego i jego otoczenia jest przydatny do natychmiastowego użycia.*
- *Po zakończeniu pracy sprawdzić wspólnie ze spawaczami stanowisko pracy i jego otoczenie, czy w trakcie prac spawalniczych nie zainicjowano pożaru.*

***SPOSOBY ZAPOZNANIA UŻYTKOWNIKÓW
OBIEKTU Z TREŚCIĄ PRZEDMIOTOWEJ
INSTRUKCJI PRZECIWPOŻAROWEJ
ORAZ PRZEPISAMI PRZECIWPOŻAROWYMI***

**SPOSOBY ZAZNAJAMIANIA UŻYTKOWNIKÓW OBIEKTU Z TREŚCIĄ
PRZEDMIOTOWEJ INSTRUKCJI ORAZ Z OGÓLNYMI PRZEPISAMI
PRZECIWPOŻAROWYMI**

Wszyscy pracownicy powinni być zapoznani przez inspektora przeciwpożarowego obiektu Szpitala z przepisami przeciwpożarowymi oraz zasadami zabezpieczenia obiektu.

Obowiązują następujące formy szkolenia przeciwpożarowego:

- *szkolenie wstępne,*
- *szkolenie podstawowe,*
- *szkolenie okresowe.*

Szkoleniu wstępnemu poddawany jest każdy nowo przyjęty pracownik przed podjęciem pracy.

Celem jest zapoznanie pracownika z ogólnymi zasadami bezpieczeństwa przeciwpożarowego obowiązującymi w budynku nr 4.

Czas szkolenia – 1 godzina. Szkolenie to przeprowadza inspektor przeciwpożarowy szpitala.

Pracownik potwierdza fakt przeszkolenia podpisaniem stosownego oświadczenia, które należy włączyć do jego akt osobowych.

Szkolenie podstawowe jest główną formą szkolenia, któremu powinien być poddany każdy pracownik.

*Podstawą szkolenia powinna być **Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego.***

Czas szkolenia - do 2 godzin.

Program szkolenia powinien obejmować następujące zagadnienia:

A. Część ogólna:

- *zasady odpowiedzialności za bezpieczeństwo obiektu, organizacja ochrony przeciwpożarowej - Samodzielnego Publicznego Szpitala Klinicznego nr 1 w Zabrze*
- *charakterystyka występujących zagrożeń (pożarowych i innych miejscowych) w tym:*
 - *właściwości palnych materiałów występujących w obiekcie;*
 - *przyczyny powstawania pożarów i wybuchów,*
 - *możliwości rozprzestrzeniania się dymu i ognia (w aspekcie zastosowanych w obiekcie zabezpieczeń),*
 - *wpływ stanu porządków na poziom zabezpieczenia*
- *zasady ewakuacji ludzi i mienia w szczególności:*
 - *techniczne warunki ewakuacji,*
 - *zachowanie się w strefach zadymionych,*
 - *miejsca zbiórki po ewakuacji,*
 - *postępowanie z pacjentami.*

B. Część szczegółowa:

- *zasady postępowania w przypadku zagrożenia, w tym:*
- *sposób, możliwości i zasady alarmowania po zauważeniu niebezpieczeństwa,*
- *postępowanie w typowych stanach zagrożenia,*
- *możliwości ratowania osób narażonych na bezpośrednie niebezpieczeństwo,*
- *sposób likwidacji zagrożenia i ograniczenia jego rozprzestrzeniania.*

Zagadnienia objęte częścią ogólną szkolenia powinny być przedstawione dla wszystkich pracowników w tej samej formie i zakresie, w grupach o liczebności 10 do 20 osób.

Pozostałą część zagadnień należy omówić oddzielnie dla poszczególnych grup pracowników, sklasyfikowanych na podstawie wykonywanych zadań i miejsca pracy, w grupach 5 - 15 osobowych.

Wyróżnienia wymagają osoby posiadające z racji swych obowiązków bezpośredni kontakt z chorymi, personel techniczny, pracownicy zaplecza administracyjnego oraz osoby zatrudnione w obszarach szczególnie zagrożonych (wyższe piętra szpitala).

Szkolenie szczegółowe w miarę możliwości powinno być organizowane na konkretnych stanowiskach pracy w obiekcie, tj. w miejscach, gdzie można doświadczalnie potwierdzić omawiane rozwiązania.

Szkolenie to powinno składać się z części teoretycznej i praktycznej. Ta ostatnia dotyczy zwłaszcza sposobu postępowania w wypadku zagrożenia.

Jest to nieodzowne również podczas szkoleń okresowych.

Część praktyczna może być realizowana w formie ćwiczeń, obejmujących cały personel oraz jednostki Państwowej Straży Pożarnej.

Uczestnicy szkolenia powinni zostać jednoznacznie poinformowani o obowiązku natychmiastowego wszczęcia alarmu.

Pracownicy powinni znać przy tym przyjęty system alarmowania – kiedy i na jakiej zasadzie alarm dociera do straży pożarnej, jak długi może być czas dojazdu jednostek ratowniczych itd.

Szczególną uwagę należy zwrócić na praktyczne sposoby wyprowadzania ludzi z zagrożonych stref, na zasady gaszenia (w tym odzieży na człowieku), postępowanie z osobami nieprzytomnymi.

Pracownicy powinni też mieć świadomość obowiązku zapewnienia również i własnego bezpieczeństwa oraz ograniczenia działań, które narazić mogą ich na utratę zdrowia lub życia.

Szkolenie okresowe powinno polegać na doskonaleniu nabytych wcześniej umiejętności postępowania (podczas szkolenia podstawowego) i utrwaleniu posiadanej wiedzy w zakresie ochrony przeciwpożarowej.

Jest to również okazja do przedstawienia wszelkich zmian, dotyczących zarówno zagrożeń (np. w związku z wprowadzeniem nowych materiałów, urządzeń itd.), jak i metod ich zwalczania.

Częstotliwość organizacji szkolenia okresowego - nie rzadziej niż raz na dwa lata.

Czas szkolenia - do 2 godzin. Program szkolenia należy ustalić każdorazowo przed zorganizowaniem zajęć, w oparciu o program szkolenia podstawowego. Metodyka przeprowadzenia szkolenia - analogiczna jak w przypadku szkolenia podstawowego.

Szkolenia podstawowe i okresowe powinien prowadzić doświadczony specjalista ds. zabezpieczeń przeciwpożarowych (zgodnie z przepisami w tym zakresie oficer lub aspirant pożarnictwa).

Szczegółowy zakres tematyczny należy całościowo dostosować do występujących w zakładzie rozwiązań technicznych.

Dokumentację ze szkolenia podstawowego i okresowego stanowią:

- *program szkolenia,*
- *lista uczestników (z podpisami),*
- *oświadczenia pracowników o przeszkoleniu .*

**ZADANIA I OBOWIĄZKI W ZAKRESIE OCHRONY
PRZECIWPOŻAROWEJ DLA OSÓB BĘDĄCYCH ICH
STAŁYMI UŻYTKOWNIKAMI**

ZADANIA I OBOWIĄZKI PERSONELU BUDYNKU nr 4 W ZAKRESIE ZAPOBIEGANIA POŻAROM.

Zapobieganie pożarom nabiera szczególnego znaczenia i stanowi najważniejszy odcinek w zabezpieczeniu przeciwpożarowym obiektu .

Nie walka z już powstałym pożarem lecz walka o usunięcie przyczyn , mogących powodować powstawanie lub rozszerzanie się pożaru jest najważniejszą i najbardziej celową działalnością w zabezpieczeniu przeciwpożarowym majątku wszystkich budynków naszego Szpitala.

Należy pamiętać że nawet najlepiej zorganizowana wyszkolona i wyposażona w odpowiedni sprzęt straż pożarna wezwana do pożaru , zdolna jest jedynie ograniczyć straty , a nie zapobiec im .

Dlatego bardzo ważne jest przestrzeganie przepisów przeciwpożarowych , pozwoli to bowiem wyeliminować lub poważnie ograniczyć możliwości powstania pożaru na budynku .

Zgodnie z podstawowymi normami ogólnymi obowiązującymi w zakresie bezpieczeństwa pożarowego w budynkach i na przyległych do nich terenach należy:

- utrzymywać w dobrym stanie technicznym sprzęt pożarniczy oraz zapewnić do niego swobodny dostęp .*
- zapewnić swobodny dostęp i dojazd do obiektu .*
- przewody wentylacyjne należy sprawdzać i kontrolować , zgodnie z obowiązującymi przepisami w tym zakresie .*
- użytkować obiekt w sposób zgodny z pierwotnymi założeniami projektowymi , wszelkie zmiany w tym zakresie mogą następować*

wyłącznie po dostosowaniu pomieszczeń do nowej sytuacji i tym samym do nowych wymagań ochrony przeciwpożarowej.

- utrzymywać urządzenia i instalacje w pełnej sprawności technicznej.*
- instalacje i urządzenia techniczne poddawać okresowym przeglądom i konserwacji.*

Ogólnie przyjęte normy zabraniają ponadto we wszelkiego rodzaju obiektach tego typu jak Szpital wykonywać czynności, które mogą obniżyć stopień bezpieczeństwa pożarowego.

W szczególności nie wolno :

- składować materiałów palnych na drogach komunikacji ogólnej służących ewakuacji.*
- zamykać drzwi ewakuacyjnych w sposób uniemożliwiający ich natychmiastowe użycie ;uniemożliwić dostęp do podręcznego sprzętu gaśniczego ,hydrantów zewnętrznych ,wyjść ewakuacyjnych , oraz wyłączników i tablic rozdzielczych prądu elektrycznego.*
- **wrzucać do koszy na śmieci niedopałków papierosów itp. (obowiązuje całkowity zakaz palenia)***
- używać ognia otwartego i palenia papierosów na terenie całego obiektu za wyjątkiem miejsc do tego celu wyznaczonych.*
- używać elektrycznych urządzeń grzewczych ustawionych bezpośrednio na palnym podłożu , z wyjątkiem urządzeń eksploatowanych zgodnie z warunkami określonymi przez producenta.*
- pozostawiać włączonych instalacji elektrycznych bez nadzoru, przechowywać i gromadzić materiałów palnych w odległości mniejszej niż 0,5 m. od urządzeń i instalacji , których powierzchnie zewnętrzne mogą nagrzać się powyżej 100 ° C.*
- wykonywać prowizoryczne instalacje elektryczne.*

- *prować prace remontowo-budowlane w sposób umożliwiający powstanie pożaru , bez uzyskania zezwolenia na ich przeprowadzenie od zarządzającego obiektem.*
- *eksploatować instalacje i urządzenia , których stan techniczny może przyczynić się do powstania pożaru lub rozprzestrzeniania ognia.*

Na terenie przyległym zabrania się :

- *Zastawiania dostępu do punktów czerpania wody , hydrantów itp.*
- *wypalania suchych traw i krzewów.*
- *rozgrzewania za pomocą otwartego ognia smoły i innych materiałów w odległości mniejszej niż 5 m. od obiektu.*
- *składowania materiałów palnych w bezpośrednim sąsiedztwie obiektu.*
- *proważenia prac remontowo - budowlanych na zewnątrz obiektu w sposób utrudniający podjęcie działań ratowniczych i ewakuacji.*
- *pozostawiania pojazdów na drodze pożarowej i pasie terenu bezpośrednio przylegającego do obiektu .*

Załącznik nr 1

**WZÓR OŚWIADCZENIA PRACOWNIKA
O PRZESZKOLENIU PRZECIWPOŻAROWYM**

OŚWIADCZENIE

***Ja (imię i nazwisko), niżej podpisany(a) oświadczam,
że zostałem(am) zapoznany(a) z przepisami przeciwpożarowymi
obowiązującymi w Szpitalu Klinicznym nr 1 w Zabrze, oraz z zasadami
postępowania na wypadek pożaru lub innego zagrożenia, określonymi w
Instrukcji bezpieczeństwa pożarowego i zobowiązuję się do ich
przestrzegania***

Zabrze, dnia20.....

..... (podpis)

Załącznik nr2

Protokół zabezpieczenia przeciwpożarowego prac spawalniczych

Nazwa i określenie budynku - pomieszczenia i miejsca , w którym przewiduje się wykonanie. spawania

.....
.....
.....

Rodzaj elementów budowlanych (zapalność) występujących w danym budynku , pomieszczeniu lub rejonie przewidywanych prac spawalniczych

.....
.....
.....
.....

Sposób zabezpieczenia przeciwpożarowego budynku , pomieszczenia , stanowiska , urządzenia , itp. na okres wykonywania prac spawalniczych

.....
.....
.....
.....

Ilość i rodzaje podręcznego sprzętu pożarniczego do zabezpieczenia toku prac spawalniczych

.....
.....
.....

Środki i sposób alarmowania straży pożarnej oraz współpracowników w razie zaistnienia pożaru

.....
.....
.....
.....

Osoba(y) odpowiedzialna za całokształt przygotowania zabezpieczenia przeciwpożarowego toku prac spawalniczych.....

.....

Osoba(y) odpowiedzialna za nadzór nad stanem bezpieczeństwa pożarowego w toku wykonywania prac spawalniczych

.....

Osoby zobowiązane do przeprowadzenia kontroli rejonu prac spawalniczych po ich zakończeniu.....

.....

Podpisy członków komisji

.....

.....

.....

Załącznik nr 3

Zezwolenie nr

*na przeprowadzenie prac spawalniczych itp. prac z otwartym ogniem
(spawanie, cięcie, lutowanie, nagrzewanie itp.)*

1. Miejsce pracy

2. Rodzaj pracy

Czas pracy, dnia..... od godz. do godz.

Zagrożenie pożarowe - wybuchowe w miejscu pracy

*Sposób zabezpieczenia przed możliwością zainicjowania pożaru –
wybuchu*

Środki zabezpieczenia :

Przeciwpożarowe.....

Bhp.....

Inne.....

Sposób wykonania pracy

Odpowiedzialni za :

*Przygotowanie miejsca pracy, oraz zabezpieczenie toku prac
spawalniczych :*

Nazwisko..... Wykonano Podpis

Wyłączenie spod napięcia :

Nazwisko..... Wykonano.....

Podpis.....

Dokonanie analizy stężenia par cieczy, gazów, pyłów:

Nazwisko.....Wykonano.....Podpis.....

.....

Stosowanie środków zabezpieczających, organizację pracy i instruktaż:

NazwiskoWykonano.....Podpis

.....

Zezwalam na rozpoczęcie robót (zezwole nie może nastąpić po złożeniu podpisów)

.....

*.....
podpis wypisującego
wydającego zgodę*

.....

*.....
podpis*

Pracę zakończono dniagodz. Wykonał

.....

Stanowisko pracy i jego otoczenie sprawdzono i nie stwierdzono zaniedbań mogących zainicjować pożar.

Stwierdzam odebranie robót

.....

Skontrolował

.....

Znaki ochrony przeciwpożarowej.

	Znak „Hydrant Wewnętrzny”
	Znak „Gaśnica”
	Znak „Zestaw sprzętu ochrony przeciwpożarowej”
	Znak „Alarm pożarowy”

Techniczne środki przeciwpożarowe.

	Znak „Hydrant zewnętrzny”
---	---------------------------

	Znak „Przeciwpowozarowy wylacznik pradu”
	Znak „Kurek glowny instalacji gazowej”

Znaki ewakuacyjne

	Znak „Kierunek ewakuacji”
	Znak „Wyjscie ewakuacyjne prawostronne”
	Znak „Wyjscie ewakuacyjne lewostronne”
	Znak „Wyjscie ewakuacyjne w dol w lewo”
	Znak „Wyjscie ewakuacyjne w dol w prawo”

	<p>Znak „Miejsce zbiórki do ewakuacji”</p>
	<p>Znak „Miejsce zbiórki do ewakuacji dla inwalidów”</p>